

CIRKUS UMOVA

Dva muškarca u crnoj limuzini već su jednom obišli oko pozorišta. Sada su se zaustavili s druge strane ulice, preko puta glavnog ulaza. Napolju je temperatura bila oko dva-deset i pet stepeni, a oni su rashladni uređaj stavili u pun pogon pa je u kolima bilo kao u ledari. Sedeli su u tišini. Godinama su radili zajedno, a nisu se podnosili. Nisu imali ništa da kažu jedan drugome.

Pozorište se nalazilo na severnom kraju Rina, u Nevadi. To je bila četvrtasta zgrada od crvenih cigli bez prozora i sa samo jednim vratima. Vrlo lako bi moglo da se pretpostavi da je u pitanju banka ili čak kapela zbog neonskog natpisa iznad ulaza. Na njemu je trebalo da stoji POZORIŠTE RINO, ali je polovina slova pregorela, pa su dvojica muškaraca s mesta na kojem su bili parkirani u ulici Virdžinija videli dve reči koje su se raspoznavale kroz sve slabije dnevno svetlo: OVDE GUBITE.

Ovo svakako nije predstavljalo najprimamljiviju pozivnicu za grad koji živi od kockanja, u kom su, kako se činilo, po jedan kazino na svakom koraku i gde su hoteli, barovi, pa čak i radnje za hemijsko čišćenje bili pretrpani

kockarskim mašinama. Pa, i pored imena koje je nosilo, na daskama pozorišta Rino nije odigrana nijedna predstava otkako je izgrađeno. Umesto toga, ovo pozorište predstavljalo je dom drugorazrednim izvođačima: pevačima i igračima, mađioničarima i komičarima koji su svi mnogo godina ranije zablistali i bili poznati, ali o kojima se posle toga ništa nije čulo. Takvi ljudi nastupali su iz noći u noć i pokušavali da zabave publiku koja je samo razmišljala o novcu koji došla da osvoji, ili još gore, o novcu koji je već izgubila.

Sledeće izvođenje trebalo bi da počne za otprilike sat vremena. Dvojica muškarca već su kupili karte, ali želeli su nešto da vide pre nego što uđu. Trebalo je da sačekaju samo nekoliko minuta. Čovek za volanom odjednom je odrvaneo.

„Evo ih”, rekao je.

Dva dečaka samo što su izašla iz autobusa. Išli su pločnikom, obučeni u vrećaste farmerke i široke majice, a jedan od njih nosio je ranac. Istog trena bilo je očigledno da su blizanci od oko četrnaest godina. Obojica su bila veoma mršava, zapravo delovali su neuhranjeno. Kosa im je bila tamna i ravna, visila im je niz vratove i obojica su imala tamnosmeđe oči. Jedan je bio nekoliko centimetara viši i nekoliko kilograma teži. Rekao je nešto, na šta se drugi dečak nasmejao. Zatim su zašli iza ćoška i samo trenutak kasnije nestali.

„To su bili oni?”, pitao je onaj koji je sedeo na mestu suvozača.

„To su bili oni”, potvrdio je vozač.

Onaj prvi je slegnuo ramenima. „Meni uopšte ne deluju ništa posebno.”

„To uvek kažeš, gospodine Hovej. Ali nikad se ne zna. Možda su ova deca ona za kojom tragamo...”

„Hajdemo na piće.”

Trebalo je da ubiju sat vremena. U Rinu je bilo pregršt barova u kojima su još i mogli da ubace poneki novčić u slot mašine. Dan je bio dug. Vozač je još jednom bacio pogled na pozorište i klimnuo glavom. Imao je dobar osećaj. Ovoga puta će pronaći ono za čim su tragali.

Ubacio je u brzinu i krenuli su.

Predstava koja se trenutno davala u pozorištu Rino, na čijim je daskama bila u proteklih šest meseci, zvala se *Cirkus umova*. Odmah do ulaznih vrata nalazilo se stakleni poklopac iza kog se video crno-beli poster na kom su počivale oči i čelo nekoga ko je mogao da bude hipnotizer ili mađioničar. Njegove ruke, razdvojene od tela, lebdele su iznad njega, a prsti su bili upereni u onoga ko je gledao. Pisalo je:

DON VAJT PREDSTAVLJA CIRKUS UMOVA

Postoje mnoge stvari u životu koje ne možemo da objasnimo. Sile koje postoje na granici naše svesti. Hoćete li se usuditi da se otisnete na put u svet paranormalnog?

Prenerazite se! Ogrnite se velom tajne!

Ovo je šou koji nikada nećete zaboraviti.

☪ **NASTUPAJU** ☪

Svami Luvišni – svetski poznat indijski asketa

Bobi Brus – hipnotizer zvezda

Zoro – čovek koji se oslobađa iz lanaca i katanaca

Skot i Džejmi Tajler – blizanci telepate

Vreme nastupa: 19.30 i 21.30

Ulaznice: 35 i 55 dolara
(stariji građani plaćaju pola cene)

Već oko dvadeset do sedam, manja grupa ljudi okupila se na trotoaru ispred čekajući da se otvore vrata. Bilo ih je oko pedeset. Većinu su privukli leci koje su im davali recepcioneri u hotelima u kojima su odseli. Na letku je stajalo obećanje „popust od pet dolara – samo ove nedelje”. Zapravo, popust od pet dolara postojao je svake nedelje. Isti letak delio se otkako je postavljena predstava *Cirkus umova*. A recepcioneri su je preporučivali samo zato što su

za to bili plaćeni. Dobijali su pet dolara po svakoj ulaznici koju bi prodali.

Publika je već počela da se pita hoće li ih šou zaista zaprepastiti. Prašnjavo zdanje od cigala, polomljen znak i jedan amaterski urađen poster baš i nisu obećavali. S druge strane, u Rinu nije bilo mnogo toga što bi mogli da urade za trideset dolara, a verovatno je već bilo i kasno da traže vraćanje novca. Začula se larma i vrata su se naglo otvorila. Gomila je kao jedan ušla unutra. U foajeu je na prodaju bilo svega nekoliko pića i kutija slatkiša, ali sve je bilo preskupo, pa niko ništa i nije kupio. Skoro nevoljno, pokazali su svoje ulaznice i prošli kroz uzan hodnik koji je vodio do glavne sale.

Pozorište je imalo dve stotine mesta koja su bila postavljena u obliku potkovice oko izdignute drvene scene. Crvena zavesa, sva iscepana i izbledela, visila je s plafona. Tačno u pola osam iz zvučnika je grunula pop muzika, zavesa se podigla i otkrila mračnog zabrađenog muškarca s naočarima za sunce i turbanom.

„Dobro večer, dame i gospodo”, oglasio se.

„Zovem se Svami Luvišni i veliko mi je zadovoljstvo što sam došao ovamo čak iz Kalkute.”

Ništa od ovoga nije bilo istina. Bila je to samo prva od mnogih laži.

Indijski fakir je, naravno, bio lažan. Njegovo pravo ime bilo je Frenk Kirbi i nije koraknuo istočnije od Njujorka. Svoje umetničko ime preuzeo je iz priče o Tintinu, a tri-kove iz knjige koju je ukrao iz biblioteke kada je imao devetnaest godina. Bobi Brus bio je glumac bez angažmana i

nikada nije dospeo ni blizu zvezdama. Gospodin Marvano, iluzionista, takođe je bio Frenk Kirbi, koji se bez brade i naočara služio drugim izmenjenim glasom. Zoro je bio pijanica.

Teško bi se moglo reći da je večerašnja publika bila oduševljena. Leto je bilo u jeku, a rashladni uređaj u zgradi jedva da je radio upola snage. Gledaoci su padali u san zavaljeni u svoja sedišta. Učtivo su aplaudirali kada je fakir legao na svoj krevet od eksera i kada je čovek koji se oslobađao od lanaca i katanaca iskočio iz svog zaključanog kovčega. Ali, jedva da su reagovali na iluzionistu, čak i onda kada je u praznom kavezu iznenada stvorio ogromnog psa. Možda su znali da su mađioničari u Las Vegasu, koji je bio udaljen svega nekoliko stotina kilometara, izvodili iste trikove samo sa slonovima i belim tigrovima.

Kada su poslednji izvođači stupili na scenu, bilo je jasno da je publici dosta svega. Mnogi su već otišli. Ali, dok se muzika menjala i svetlo bivalo sve prigušenije da bi se pojačalo poslednji put, nešto se promenilo u pozorištu Rino. To se dešavalo svake noći. Kao da su ljudi mogli da osete, a da im niko pre ništa nije rekao, da će konačno dobiti trunčicu onoga što im na posteru obećano.

Pojavili su se blizanci, sada obučeni u tamne pantalone i crne majice otvorene na vratu. Onaj viši neprijateljski je piljio u bleštavo svetlo. Imao je izgled uličnog borca i zaista, na jednom obrazu imao je ogromnu modricu. Njegov brat delovao je malo pitomije, pristupačnije. Moguće da je uživao samo u tome što se tu nalazi. Upravo on je i progovorio.

„Dobro večer”, počeo je. „Zovem se Džejmi Tajler.” Pokazao je na drugog dečaka koji se nije micao. „A ovo je moj brat Skot. Otkako znam za sebe, obojica smo znali šta se odigrava u glavi onog drugog. To baš i nije jednostavno kada neki od nas pokušava da priđe devojci...”

Ovo nisu bile njegove reči. Bile su to reči koje je naučio da izgovara, a pri tom nije smatrao da je šala ni najmanje smešna. Ali, prisilio je sebe da se osmehne. Publika ga je slušala s malo više pažnje. Videli su poster. Blizanci telepate. Ali, niko nije spomenuo da će biti toliko mladi.

„Tek smo nedavno otkrili istinu”, nastavio je Džejmi. „Nije poenta u tome što znamo šta misli onaj drugi. Mi smo prave telepate, povezani smo međusobno na način na koji nauka to ne može da razume niti da objasni. I upravo ćemo vam to večeras i pokazati. Počevši od ovoga.”

Dok je govorio, neki od pomoćnika na scenu je izneo gomilu novina. Tu se nalazilo dvadeset različitih novina sa svih strana Amerike. Bilo je i drugih pomagala. Ona će na red doći kasnije.

Džejmi je pokupio novine i otišao do prednjeg reda. Zaustavio se pred krupnom ženom kovrdžave kose koja je nosila roze dokolenice i majicu na kojoj je pisalo „Ja ♥ Rino”.

„Da li biste odabrali neke od ovih novina?”, pitao je. „Možete da izaberete koje god želite.”

Žena je bila sa suprugom. Klimnuo je glavom u znak odobravanja i ona je izvukla jedne iz sredine gomile. Bila je to kopija *Los Anđeles tajmsa*.

„Hvala vam”, rekao je Džejmi. „Ove novine imaju nekoliko delova. Da li biste izabrali neki i dodali ga svome mužu.”

Žena je uradila onako kako je dečak od nje tražio. Odbrala je deo s pregledom po datumima. Muž ga joj je uzeo.

„Hoćete li, molim vas, pocepati jedan deo stranice i dodati ga osobi koja se nalazi iza vas”, Džejmi je davao uputstva.

Imao je sreće da je neko zaista sedeo u redu iza. Na loše posećenim predstavama znao je da će morati da ide i tričetiri reda unazad kako bi došao do trećeg gledaoca.

Stranicu je držao korejski turista koji je na predstavu došao sa ženom i ćerkom. Džejmi se nadao da će razumeti engleski. Izvadio je olovku. „Imate stranicu na kojoj se nalazi više od hiljadu reči sa svake strane”, rekao je. „To znači da imate barem dve hiljade reči da izaberete. Hoćete li, molim vas, da zaokružite neku. To može da bude ili naslov ili reklama. Nema veze šta ćete odabrati, izbor u potpunosti prepuštam vama.”

Korejac se nasmešio i promrmljao nešto svojoj ženi. Uzeo je olovku i zaokružio nešto, a onda novine vratio Džejmiju. Džejmi je spustio pogled. Pročitao je:

Poslednji trend u Los Anđelesu su ekološke sahrane. Poznate ličnosti u sve većem broju staju u red kako bi se pobrinule da ostanu u saglasju sa zakonima prirode i onda kada ih više ne bude.

Bila je zaokružena samo jedna reč. Pogledao ju je. Na sceni, Skot se prvi put oglasio.

„Sahrana”, rekao je.

Džejmi je stavio novine pred Korejca. „Da li je to ta reč?”, pitao je.

„Da... Da!” Čovek je bio zapanjen.

Prvi put te večeri aplauz je bio glasan i iskren. To je, naravno, trebalo da bude trik. Sve što je publika imala priliku da vidi bio je trik. Ali, kako je taj trik izveden? I kovrdžavoj ženi, kao i njenom mužu, ostavljeno je pravo izbora. Čovek iza njih mogao je da izabere bilo koju reč. Možda su dva dečaka nosila sakrivene mikrofone. Mogli su da budu i u radio-kontaktu. Ali, kako bi im to bilo od pomoći? Džejmi ništa nije rekao. Jedva da je i pogledao na stranicu novina.

Džejmi se već vratio na scenu, a aplauz još uvek nije minuo.

„Želeo bih da pozovem nekoga da mi se pridruži”, rekao je. Pokazao je na čoveka koji je već učestvovao. „Da li biste imali nešto protiv, gospodine?”

Čovek se popeo na scenu. Skot se nije pomerio. Osim onog pokreta koji je napravio malopre, bio je miran poput statue. Dečak izrezbaren od drveta. Džejmi se kretao okolo, sakupljao rekvizite koji su mu bili potrebni i dočekao je čoveka na sceni.

„Staviću povez preko očiju moga brata”, objasnio je. „A od vas želim da se uverite da on ne može da vidi. Dok ste ovde, voleo bih i da proverite da nigde nema skrivenih mikrofonta. Da nema ničega ni u jednom njegovom uvetu.”

Čovek je otišao do Skota i prstom prešao preko oba uveta. Samo na trenutak zasjao je plamen u dečakovim očima. Bilo je to poniženje koje je morao da izdrži dva puta tokom večeri, svake večeri – i s tim nikako nije mogao da se pomiri. Čovek to nije primetio.

„Čist je!”, rekao je.

Nekoliko ljudi se nasmejalo. Uživali su u ovome. Želeli su da vide šta će se sledeće dogoditi.

Pod Džejmijevim nadzorom, čovek je postavio dva novčića preko Skotovih očiju. Posle toga mu je stavljen povez, a na kraju mu se crna kapuljača našla preko glave. Kapuljača je ličila na one koje se koriste prilikom pogubljenja. Sasvim mu je prekrila oči, nos i kosu, ali su mu usta ostala slobodna.

Džejmi je sišao u publiku. Zaustavio se pored jedne plavuše u uzanoj haljini. Njen dečko je sedeo pored nje. Ruka mu je bila na njenoj butini.

„Možete li mi dati nešto iz svoje torbe?”, zamolio ju je Džejmi.

„Želite nešto iz moje torbe?”, žena se zakikotala, a onda pogledala u svog dečka. Klimnuo je glavom, odobravajuće, posle čega je izvukla mali srebrni predmet. Džejmi ga je uzeo i držao ga na dlanu.

„To je privezak za ključeve”, rekao je Skot.

Džejmi je podigao privezak tako da su svi mogli da ga vide. Publika je ponovo aplaudirala. Nekoliko gledalaca sada je počelo da govori, došaptava se odmahujući glavama u neverici.

„Hajde da celu stvar zakomplikujemo”, povikao je Džejmi. „Pitam se da li iko od vas poseduje vizitkartu. Imate li je vi, gospodine?”

Zaustavio se ispred dva čoveka koji su sedeli jedan do drugoga. Sve što je do sada primetio bilo je da su obojica nosila braon lanena odela, što je samo po sebi bilo čudno jer se niko u Rinu nije oblačio otmeno. S druge strane, uvek se trudio da kada dođe do tog dela tačke pronade nekoga ko je bio u sakou. Iz iskustva je znao da je verovatnije da će neki muškarac imati novčanik u kojem drži vizitkartu. Ženama je uvek potrebno više vremena dok pretraže svoje torbe. Njihova tačka je trebalo da traje osamnaest minuta. Ukoliko prekorače to vreme, dobijali bi ćuške. Ili nešto još gore.

Džejmi je čekao da čovek posegne rukom prema džepu i kada se to nije dogodilo, oborio je pogled. Tada je shvatio da je napravio grešku. U tom trenutku je pozeleo da je otišao u bilo koji drugi red, a ne u taj. Džejmi se borio da izgura tačku do kraja u ovom vlažnom pozorištu. Rashladni uređaj kao i obično nije bio od pomoći. Ali, sam pogled na ovog čoveka u njemu je izazivao osećaj kao da ga je neko polio hladnom vodom.

Nije u pitanju bilo samo to što je čovek bio ružan. Džejmi je imao prilike da se sretne s mnogim ljudima neprijatnog izgleda tokom izvođenja svoje tačke, ali se ponekad pitao da li postoji nešto u pozorištu Rino što ih privlači. Ali ovaj čovek bio je više nego ružan. Oči su mu bile svetloplave, skoro bezbojne, a u pogledu koji je uputio Džejmiju bilo je nečeg nečovečnog. Bio je ćelav, ali kosu nije gubio

godinama, niti ju je obrijao. Sjajna ćela bila je bez ijedne mrlje, kao da tu nikada i nije bilo ničega. I lice mu je bilo isto takvo. Nije imao obrve. Nije bilo nijedne dlačice na njegovim obrazima ili bradi. Celo lice mu je izgledalo kao maska zategnuta preko koštane strukture koja mu je davala oblik, ali na kojem se nisu mogle primetiti bilo kakve emocije. Imao je veoma sitne bele zube. Izgledali su veštački.

„Želi tvoju vizitkartu”, progovorio je čovek koji je sedeo do njega. Govorio je blagim, piskutavim glasom s južnjačkim akcentom.

Ovaj drugi je imao kosu, tamnu i umršenu, vezanu u konjski rep, kao i retku bradicu koja se pomaljalo u obliku trougla ispod njegove donje usne. Nosio je plastične naočare za sunce, na kojima se umesto očiju nazirao odraz kao u ogledalu. Mirisao je na jeftini losion posle brijanja, kojim svakako nije uspeo da sakrije pravu istinu. Trebalo bi češće da se presvlači. I da se kupa. Bilo je nemoguće reći da li je mlađi ili stariji od svog kompanjona. Obojica su delovala kao da ne stare.

Džejmi je shvatio da je prošlo već nekoliko sekundi i da se ništa nije dogodilo. Progutaio je knedlu. „Vizitkartica”, ponovio je.

Tišina se nastavila. Džejmi je bio spreman da se skloni od njih. Sigurno će pronaći nekoga ko će mu više biti od pomoći. A onda se ćelavac povio i rukom posegnuo prema jakni. „Naravno”, rekao je. „Imam vizitkarticu.”

Izvadio je novčanik, otvorio ga i izvadio belu karticu koju je provlačio među prljavim i neurednim noktima, što

je odavalo utisak kao da se premišlja. Zatim ju je dodao Džejmiju. Džejmi ju je držao ispred sebe. Na njoj je pisalo ime ispod kog je stajalo ime kompanije:

Kolton Bejns

KORPORACIJA BUĐENJE NOĆI

Ispod svega bila je adresa i broj telefona. Slova su bila suviše mala da bi Džejmi mogao da ih razazna u polumraku.

Čovek ga je gledao ispitivački kao da je želeo da prodre u njega. Teško, Džejmi se okrenuo prema pozornici. Pokušao je da progovori, ali su mu usta bila suviše suva. Progutaio je, pa pokušao ponovo.

„Skote, možeš li mi reći za koga radi ovaj čovek?“, rekao je.

Na sceni je vladala tišina. Šta se događalo sada?

Skot je progovorio. „Naravno, Džejmi. Radi za Korporaciju Buđenje noći.“

Čovek se nasmešio. „To je savršeno tačno“, rekao je glasno, tako da celo pozorište može da čuje. Njegov ton kao da je ismevao Džejmija. Izgledalo je kao da mu nije stalo da li je trik uspeo ili ne. „Dečko je pogodio iz prve.“

Aplauz je ovoga puta bio još glasniji. U pozorištu je bilo još svega četrdeset i petoro ljudi, ali svi koji su ostali bili su iskreno zadivljeni. Bila je to jedina prava misterija koju su videli te večeri. I u danima koji slede, sigurno će se pitati kako je dečacima to pošlo za rukom.

Niko od gledalaca nije mogao da uvidi jednostavnu istinu, iako je to bilo jedino moguće objašnjenje koje im je

bilo pred očima. Nije bilo mikrofona. Nije bilo skrivenih signala. Nije bilo šifri ni poruka koje je neko slao izvan scene. Trik je bio u tome da trika nije ni bilo. Dva dečaka su zaista mogla da čitaju misli jedan drugom.

Za to je znala Korporacija Buđenje noći i upravo su zbog toga večeras poslali ta dva čoveka. Poslali su ih da bi se uverili.

Bilo je vreme da Skot i Džejmi Tajler nestanu.